

LMD
postmottak@lmd.dep.no

Vår dato 14.11 23
Deres dato
Vår referanse
Deres referanse

Innspill bærekraftige matsystem

Sjømat Norge viser til vår deltakelse i workshop om dialog om bærekraftig matsystem den 20. oktober, og vil i det følgende gi noen innspill som vi anser som viktige i prosessen for å nå FNs mål om bærekraftig utvikling med fokus på mat.

Sjømat Norge har gitt innspill også i 2021 og vil kort repetere noen hovedpunkter derfra.

Norge er en sjømatnasjon og det er viktig at Norges muligheter for å bidra til bærekraftige matsystemer i Norge og globalt, har dette som en sentral del av basis for den videre prosess.

- Bærekraftig produsert mat fra havet vil være en viktig del av svaret på hvordan vi innretter en fremtidsrettet matproduksjon. Havbruk har en viktig rolle å spille også i Norges grønne omstilling, og mye ligger til rette for økt, effektiv og klimavennlig akvakulturproduksjon i havet.
- Innenfor rammen av FNs bærekraftsmål kan Matvaresikkerhet for alle, bare oppnås dersom en vesentlig økt andel av den globale matproduksjonen baseres på bærekraftig høsting av havets bioproduksjon.
- Økt grad av høsting fra havet globalt, vil ikke bare øke den totale matproduksjonen med lavere miljømessige fotavtrykk, men også redusere avhengigheten av matproduksjonen på land og derved redusere belastningene på land.
- *Food security for all can only be achieved if a significant and increased proportion of the global food production is based on sustainable harvesting of the continuous bioproduction in the oceans.*

Grunnlaget for disse punktene er bl.a.:

- Matproduksjonen på landjorden har ledet til massive miljøutfordringer.
- Den totale **årlige bioproduksjonen i vann og hav** er i samme størrelsesorden som på landjorden.
- Til tross for dette, kommer bare 2-3 % av kaloriene verdens befolkning spiser fra vann/havet og ca 7 % av proteinene.
- Økt høsting (som selvfølgelig må forutsette bærekraftig høsting) vil gi råvarer både for direkte human konsum og for fôr i akvakultur.
- **Dr. Manuel Barange**, Director, Fisheries and Aquaculture Policy and Resources Division, FAO, i EU-parlamentet 24. Mars 21 *Towards 2021 UN Food Systems Summit: The role of Fisheries & Aquaculture: "If there is one ecosystem on Earth where food production can expand in an efficient but sustainable manner, this is the aquatic ecosystem."*
- **Veronika Veits**, Director on International Ocean Governance and Sustainable Fisheries, DG MARE, European Commission, EU-parlamentet 24. Mars 21 *Towards 2021 UN Food Systems Summit: The role of Fisheries & Aquaculture: "Over 3 billion people in the world rely on wild-caught or farmed seafood as their primary source of protein. We therefore call on the UNFSS to recognize the contribution of fisheries and aquaculture to global sustainable food and nutrition and promote sustainable food from the oceans."*

Hva er viktig nå i tiden frem til 2030?

- Hva er bærekraftig utvikling? Det er en kontinuerlig forbedringsprosess innenfor de tre pilarene *Sosial*, *Økonomisk* og *Miljømessig* bærekraftig utvikling. Endepunktet BÆREKRAFTIG er vel en uopnåelig visjon.
- I norsk virkelighet er det ikke endringsbehov innenfor *Sosial* og *Økonomisk* bærekraft som er det viktigste. Det er reduksjon av miljøpåvirkningene som er det helt sentrale.
- Vi kan ikke gjøre alt – prioriteringer må til, og metoden for å få et grunnlag for prioriteringer, er bruk av risikoanalyse. Et sentralt verktøy i denne sammenheng er miljøregnskap basert på livsløpsanalyser gjennomført på en standardisert måte.
- Miljøregnskap må gjennomføres på alle produksjonsnivåer, slik at man kan sørge for god dokumentasjon av status og finne området som må prioriteres for å få til endringer til det bedre. Endringsprosesser som ikke bidrar til signifikante forbedringer i f.eks. miljøfotavtrykkene, er bortkastete ressurser.

a) Klima- og miljøvennlig matproduksjon,
Se over angående prioriteringer

b) bærekraftig fôr - både akvakultur og landbruk

- Satse på teknologiutvikling for fangsting av «nye arter» fra havet
- Teknologiutvikling for prosessering av «nye arter»
- Oppskalering av kultivering av mikroorganismer, insekter på enklest mulige substrater (ikke mat) med lavest mulig miljømessige fotavtrykk
- Kunnskapsutvikling knyttet til bestandsvurdering av «nye arter» fra havet

c) konkurransekraftig verdiskaping i verdikjeden for mat i hele landet,
Dette er vel målet for generell næringspolitikk som også må være gjeldende i forbindelse med bærekraftig utvikling.

d) sunt og bærekraftig kosthold

Folkeopplysning, herunder om reduksjon av matsvinn.

e) Norges bidrag til et bærekraftig matsystem globalt.

- Legge til rette for eksport av teknologi og kunnskaper
- Eksportere kunnskaper om bærekraftig forvaltning av havressurser
- Ressursoverføring til fattige land og **legge til rette for internasjonal handel som kan bidra til gode markeder for mateksporterende utviklingsland.**

Med vennlig hilsen
Sjømat Norge

Henrik Stenwig